

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania aktu prawnego

W dniu 12 stycznia 2021 r. weszła w życie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 435 z 23.12.2020, str. 1), zwana dalej: „dyrektywą (UE) 2020/2184”. Państwa członkowskie Unii Europejskiej były zobowiązane do dokonania transpozycji tej dyrektywy w ciągu 2 lat od dnia jej wejścia w życie, a termin upłynął dnia 12 stycznia 2023 r.

Dyrektywa (UE) 2020/2184 stanowi wersję przekształconą dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 330 z 05.12.1998, str. 32, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 90), zwanej dalej: „dyrektywą 98/83/WE”.

Dyrektywę 98/83/WE w zakresie swojej regulacji wdraża ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2025 r. poz. ...).

W wyniku rewizji dyrektywy 98/83/WE wprowadzone zostały nowe regulacje, które zobowiązują państwa członkowskie do wykonania oceny strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wielkości wycieków wody), przekazania Komisji Europejskiej wyników tej oceny oraz opracowania planów działania w celu ograniczenia strat wody.

Problem strat wody w systemach zaopatrzenia w wodę jest bardzo istotnym zagadnieniem, ponieważ wielkość strat wpływa na koszt dostarczanej wody i kondycję finansową przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych. Jest to również problem środowiskowy, ponieważ bezpośrednio oddziałuje na zasoby wodne. W obecnym stanie prawnym brak jest regulacji, które zobowiązywałyby do oceny wielkości wycieków w systemach zaopatrzenia w wodę. Projekt rozporządzenia jest instrumentem, który zobliguje przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty prowadzące hurtową sprzedaż wody do zmierzenia traconej wody i oceny wielkości jej wycieków.

2. Opis najważniejszych rozwiązań projektu zmiany rozporządzenia

Na podstawie art. 6 ust. 10 ustawy z dnia 2025 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest zobowiązany do określenia w drodze rozporządzenia sposobu obliczania wskaźnika wody nieprzynoszącej dochodu NRW (ang. *Non-Revenue Water Basic*) oraz wzoru sprawozdania z oceny wielkości wycieków wody w systemie zaopatrzenia w wodę za rok 2024. Zgodnie z art. 6 ust. 1 tej ustawy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub podmiot prowadzący hurtową sprzedaż wody zaopatrujący w wodę co najmniej 50 000 osób lub dostarczające co najmniej średnio 10 000 m³ wody na dobę zostały zobowiązane do oceny wielkości wycieków wody w systemie zaopatrzenia w wodę za rok 2024 na podstawie wskaźnika wody nieprzynoszącej dochodu NRW (ang. *Non-Revenue Water Basic*) oraz przekazania sprawozdania z tej oceny organowi regulacyjnemu.

Zgodnie z art. 4 dyrektywą (UE) 2020/2184 państwa członkowskie zapewniają, aby przy ocenie wielkości wycieków wody na ich terytorium oraz możliwości poprawy w zakresie redukcji wycieków stosowano infrastrukturalny indeks wycieków (ILI) lub inną odpowiednią metodę.

Z uwagi na potrzebę ujednolicenia sposobu dokonania oceny wielkości wycieków wody w systemie zaopatrzenia zarówno na obszarze kraju, jak i Unii Europejskiej do oceny tej przyjęto wskaźnika wody nieprzynoszącej dochodu NRW (ang. *Non-Revenue Water Basic*).

Projekt rozporządzenia określa wzór potrzebny do zastosowania wskaźnika wody nieprzynoszącej dochodu NRW (ang. *Non-Revenue Water Basic*).

Wskaźnik wody nie przynoszącej dochodu NRW to stosunek objętości wody nie przynoszącej dochodu w m³ w ciągu roku (NRW) do długości sieci wodociągowej (L), obliczany przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmiot prowadzący hurtową sprzedaż wody dla systemu zaopatrzenia w wodę.

$$NRWB = \frac{NRW}{L}$$

Objętość wody nieprzynoszącej dochodu NRW to objętość wody wtłoczonej w m³ do systemu zaopatrzenia w wodę w ciągu roku (*V Prodr*) przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub podmiot prowadzący hurtową sprzedaż wody pomniejszona o objętość wody w m³ w ciągu roku sprzedanej (zafakturowanej) odbiorcom usług (*V SPr*)

$$NRW = V Prodr - V SPr$$

Objętość wody wtłoczonej do systemu zaopatrzenia w wodę (*V Prodr*) rozumiana jest jako objętość lub suma objętości wody surowej pobranej, wody surowej zakupionej lub wody uzdatnionej zakupionej.

Ponadto mając na uwadze potrzebę sposobu ujednolicenia składnych sprawozdań projekt rozporządzenia określa wzór sprawozdania z oceny wielkości wycieków w systemie zaopatrzenia w wodę za rok 2024. We wzorze sprawozdania została uwzględniona wartość wskaźnika wody nie przynoszącej dochodu NRW (ang. *Non-Revenue Water Basic*) oraz dane niezbędne do obliczenia tego wskaźnika. Sprawozdanie zawiera również informacje o możliwości ograniczenia wielkości wycieków wody w systemie zaopatrzenia w wodę, z uwzględnieniem zdrowia publicznego, środowiska, technologii i gospodarki. W ramach zdrowia publicznego zostały wskazane działania dotyczące w szczególności modernizacji sieci wodociągowej i stacji uzdatniania wody oraz zastosowanie inteligentnych systemów monitorowania sieci wodociągowej. Aspekt środowiska uwzględniają w szczególności działania związane z aktywną kontrolą wycieków wody, ponownym wykorzystaniem wody, wprowadzeniem taryfy progresywnej za dostarczoną wodą i promowaniem oszczędzania wody. W odniesieniu do gospodarki wskazano działania dotyczące w szczególności modernizacja sieci wodociągowej oraz określenie ekonomicznego poziomu wycieków wody. Natomiast działania takie jak aktywna kontrola wycieków wody, zastosowanie inteligentnych systemów monitorowania sieci wodociągowej, wykorzystanie systemów informacji przestrzennej, kontrola i regulacja ciśnienia na sieci wodociągowej uwzględniają dostępną technologię. Ponadto przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty prowadzące hurtową sprzedaż wody mogą wskazać inne niż wymienione w tabeli II działania mające na celu

ograniczenie wycieków wody w systemie zaopatrzenia w wodę, które są możliwe do wdrożenia.

3. Wejście w życie

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Przyjęty termin *vacatio legis* jest wystarczający na zapoznanie się z aktem wykonawczym przez adresatów norm, których dotyczy niniejsze rozporządzenie.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektu rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

4. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

5. Notyfikacja

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej oraz Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.). W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt rozporządzenia nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt rozporządzenia nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust.7 i art. 39 ust.5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projekt rozporządzenia nakłada na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty prowadzące hurtową sprzedaż wody, dostarczające co najmniej 10 000 m³ wody dziennie lub obsługujące co najmniej 50 000 osób obowiązek wykonywania oceny wielkości wycieków w systemie zaopatrzenia w wodę na podstawie wskaźnika wody nieprzynoszącej dochodu NRW (ang. *Non-Revenue Water Basic*). Ponadto wprowadzając wzór sprawozdania ujednoliciła formę przekazywania informacji do organu regulacyjnego przez te podmioty.

7. Wpływ na sytuację społeczną i ekonomiczną obywateli

Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Konsultacje projektu

Projekt przedmiotowej regulacji z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stosowania prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania, zgodnie z § 36 ust. 1 oraz § 38 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów z terminem 14 dni na zgłoszenie uwag. Projekt rozporządzenia zostanie przekazany również do zaopiniowania Państwowej Radzie Gospodarki Wodnej.

Projekt rozporządzenia będzie dotyczył około 60 największych dostawców wody, w związku z czym odstąpiono od przekazania projektu do zaopiniowania przez KWRiST.